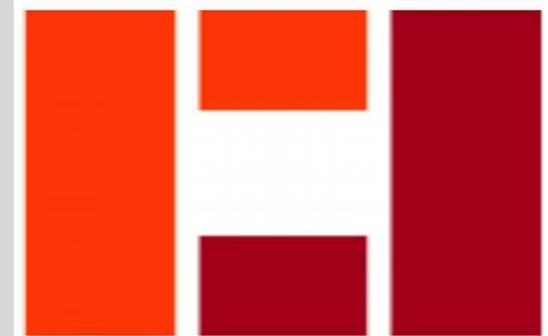

decent work
decent life

International
Labour
Organization

UTDANNINGS
FORBUNDET

Unio

Tillitsvalgtes rolle i HMS- arbeid

Nordlandsforum 2022

Anita karlsen

Verneombudet

Rollen sikres i lovverket (AML)

- Ivareta arbeidstakere i arbeidsmiljøspørsmål
- Påse at det fysiske arbeidsmiljøet ikke er helseskadelig
- Påse at alt er på plass
 - Nødvendig opplæring
 - Tilgjengelig utstyr
- Påse at alle viktige meldinger blir sendt
- Kan stanse farlig arbeid
- Melder fra til ledelsen og trekker seg ut

Rollen sikres i tariffavtalene (Hovedavtalen)

- Skal ivareta arbeidstakers rettigheter
 - Partssamarbeid skal sikres vedrørende arbeidsvilkår
 - Talsperson for arbeidstaker
 - Kan representere i møter
 - Saker som angår arbeidsmiljø og tillitsvalgt:
 - Omstilling
 - Arbeidstid
 - Oppsigelse
 - Virksomhetsoverdragelse
 - Systematisk hms-arbeid
-

Tillitsvalgte

Roller

De ulike rollene

Ansattes ve og vel er hovedmål

Verneombud tenker tiltak:

- Risikofaktorer i arbeidsmiljø
- Systematisk HMS-arbeid
- Ledergrep
- I vurderinger av arbeidsmiljøet

Tillitsvalgt tenker den ansatte:

- Med like utfordringer flere ansatte – systematisk problematisering
- Konsekvenser av ulike tiltak

Ytringsklima = Psykologisk trygghet + Ytringseffektivitet

Er det trygt å si ifra?

Nytter det å si ifra?

- Hvilke roller har verneombud og tillitsvalgt?
- Hvilken arena er begge eller en med på? Forskjeller og likheter?
- Er det likheter og ulikheter i hvordan de tar vare på de ansatte?
- Lett å se hvem som gjør hva?
- Noe vi kunne tenkt oss å avklare arbeidsgiver/verneombud og tillitsvalgte imellom?
- Trenger vi diskusjon om rolleavklaring?
- På grunn av arbeidets karakter, er det noen plass tillitsvalgt eller verneombud burde ta større plass?

Hvem gjør hva hos oss?

- Representant
- Klagemål fra enkeltansatte
- Ordne i minnelighet
- Drøftinger:
 - Økonomisk og produksjonsmessig status og utvikling
 - Omlegginger av betydning for arbeidsforhold
 - Sysselsetting /Utvidelser/innskrenkinger
 - Endringer i eierforhold, -struktur eller selskapsforhold
- Skal kunne fremlegge synspunkter på viktige avgjørelser
- Regnskap skal fremlegges på forespørsel.
- Årsoppgjør skal fremlegges så snart det foreligger
- Innsyn

Hovedavtalen

Arbeidstilsynet

[Hjem - Arbeidsmiljøportalen
\(arbeidsmiljoportalen.no\)](https://arbeidsmiljoportalen.no)

[Roller og samarbeid - Arbeidsmiljøportalen
\(arbeidsmiljoportalen.no\)](https://arbeidsmiljoportalen.no)

[Vanlige spørsmål om arbeidsmiljø og
sykefravær - Arbeidsmiljøportalen
\(arbeidsmiljoportalen.no\)](https://arbeidsmiljoportalen.no)

Gode nettsider

Internkontrollforskriften

(forskriften om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter)

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) – Lovdata

Til § 4 Plikt til internkontroll

Paragrafen presiserer imidlertid at plikten til å innføre og å utøve internkontroll skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne, arbeidsmiljøutvalg, verneombud og/eller tillitsvalgte der dette finnes.

I tillegg har arbeidstakerne og deres tillitsvalgte etter [arbeidsmiljøloven § 4-2](#) en rett til medvirkning i forbindelse med styrings- og planleggingssystemer. Internkontroll anses som et styrings- og planleggingssystem som omfattes av [arbeidsmiljøloven § 4-2](#).

Internkontrollen skal også omfatte kravene til det ytre miljø, og er derfor et instrument for arbeidstakerne og deres tillitsvalgte til å påvirke også de av virksomhetens disposisjoner som berører miljøet.

Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning

[Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning - Lovdata](#)

§ 2-1. Arbeidstakernes medvirkning

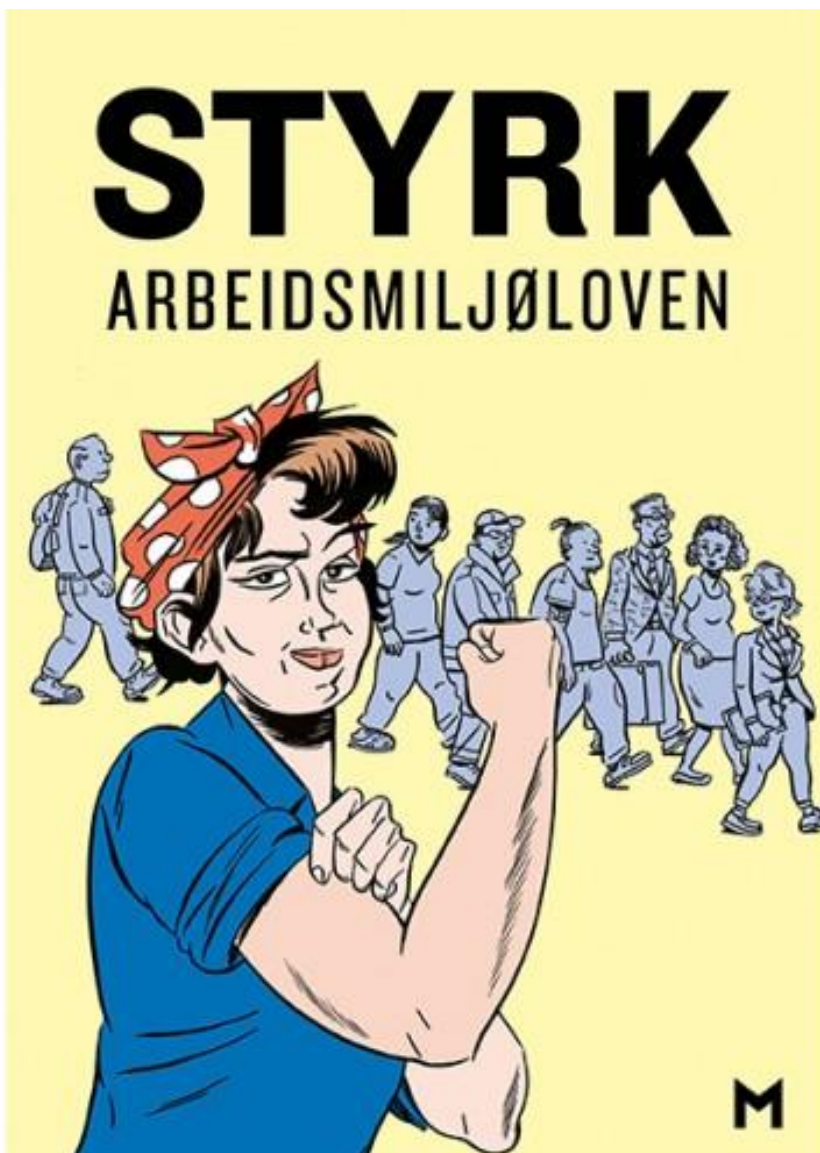
Planlegging og vurdering av arbeidsmiljøet og gjennomføring av nødvendige og forebyggende tiltak skal skje i samarbeid med arbeidstakerne, verneombud og tillitsvalgte.

§ 3-20. Gjennomføringen av opplæringen av verneombud og medlemmer av arbeidsmiljøutvalg

Praktiske spørsmål i forbindelse med gjennomføringen av opplæringen avklares i samarbeid mellom arbeidsgiveren og arbeidstakernes tillitsvalgte

§ 12-7A. Unntak fra arbeidsmiljøloven §§ 11-2 tredje ledd og 11-5 tredje ledd ved yrkesrettet opplæring i anleggsgag

Arbeidstakernes tillitsvalgte kan samtykke til at arbeidstidsordninger etter arbeidsmiljøloven § 10-5 andre ledd og § 10-12 fjerde ledd som går ut over grensene i arbeidsmiljøloven § 11-2 tredje ledd og § 11-5 tredje ledd gjøres gjeldende for ungdom mellom 17 og 18 år

Arbeidsmiljøloven

[Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. \(arbeidsmiljøloven\) – Lovdata](#)

§ 2 A-6. *Plikt til å utarbeide rutiner for intern varsling*

§ 3-1. *Krav til systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid*

§ 4-2. *Krav til tilrettelegging, medvirkning og utvikling*

§ 4-6. *Særlig om tilrettelegging for arbeidstakere med redusert arbeidsevne*

Kapittel 8. Informasjon og drøfting (5)

§ 9-2. *Drøfting, informasjon og evaluering av kontrolltiltak*

Kapittel 10. Arbeidstid (mye), § 10-3. Arbeidsplan

§ 14-1 a. *Drøfting om bruk av deltid*

§ 14-9. *Fast og midlertidig ansettelse*

§ 14-12. *Innleie fra virksomhet som har til formål å drive utleie (bemanningsforetak)*

§ 14-17. *Fastsettelse av arbeidsreglement*

Kapittel 15. Opphør av arbeidsforhold

Kapittel 16. Arbeidstakernes rettigheter ved virksomhetsoverdragelse¹

Partssamarbeidet

- Avklar forventninger i arbeidet mot godt arbeidsmiljø
 - Både til arbeid og roller
- Finn rutiner og system for at alle ansatte kan medvirke til arbeidet
 - Eierskap og ansvarlighet
- Lag mål
- Ha regelmessige og faste møter
 - Bli enige om handlinger, vurdering og oppfølging av disse
- Skriv referat fra møtene
- Få nok kunnskap om eget arbeidsmiljø samt forebyggende faktorer
- Tenk langsiktig

